

ISPAN TILINI CHET TILI SIFATIDA O'RGATISHDA ZAMONAVIY METODLAR

Solijon Mavlanov Davronovich

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Ispan tili amaliy fanlar kafedrası stajor-o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada ispan tilini chet tili sifatida o'rgatishda qo'llanilayotgan zamonaviy metodlar tahlil qilinadi. Ta'lim texnologiyalarining jadal rivojlanishi ispan tilini o'rganish jarayoniga interaktiv, kommunikativ va multimediasiy yondashuvlarni keng tatbiq etish imkonini bermoqda. Tadqiqotda ayniqsa, raqamli platformalardan foydalanish, til o'rgatuvchi o'yinlar, madaniyatga asoslangan topshiriqlar, CLIL (Content and Language Integrated Learning) va task-based learning (vazifaga asoslangan o'qitish) kabi metodlarning samaradorligi yoritiladi. Shuningdek, o'zbek tilida so'zlashuvchi o'quvchilar uchun ispan tilining o'ziga xos fonetik, grammatik va leksik xususiyatlarini o'zlashtirishda zamonaviy metodlarning ahamiyati muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Ispan tili, chet tili, zamonaviy metodlar, kommunikativ yondashuv, raqamli texnologiyalar, interaktiv o'qitish

KIRISH

Globalizatsiya jarayonida xorijiy tillarni, xususan ispan tilini o'rganishga bo'lgan ehtiyoj kundan-kunga ortib bormoqda. Ispan tili nafaqat dunyoning 20 dan ortiq davlatida rasmiy til sifatida tan olingan, balki xalqaro savdo, diplomatiya, turizm va ta'lim sohalarida ham muhim kommunikatsiya vositasiga aylangan. Shu sababli, ispan tilini samarali va qiziqarli tarzda o'rgatish bugungi ta'lim tizimi oldida turgan dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

An'anaviy o'qitish usullari o'rnini bosayotgan zamonaviy metodlar o'quvchi markazida tashkil etilgan, interaktiv, multimediasiy va tajriba asosidagi yondashuvlarga asoslanadi. Ayniqsa, kommunikativ yondashuv, CLIL (fanni til orqali o'qitish), vazifaga asoslangan o'qitish (task-based learning), shuningdek

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th June 2025

raqamli platformalardan foydalanish ispan tilini o'rganish jarayonini yengillashtiribgina qolmay, uni qiziqarli va samarador qiladi.

Mazkur maqolada aynan shu zamonaviy metodlarning mohiyati, ularning amaliyotda qo'llanilishi hamda o'zbek tilida so'zlashuvchi o'quvchilar uchun foydali jihatlari keng tahlil qilinadi. Shu orqali ispan tilini chet tili sifatida o'rgatish samaradorligini oshirish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi.

ASOSIY QISM

Zamonaviy pedagogik yondashuvlar ispan tilini o'rgatish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish imkonini bermoqda. Bugungi kunda ispan tilini chet tili sifatida o'rgatishda kommunikativ usullar asosida o'quvchilarni real hayotiy vaziyatlarga tayyorlash muhim ahamiyat kasb etadi. Masalan, o'quvchilar guruhlariga bo'linib, mehmonxona buyurtma qilish, restoran menyusini tushuntirish yoki yo'l so'rash kabi suhbatlarni jonlantiradilar. Bu orqali ular so'zlashuv amaliyotini mustahkamlab boradilar.

Bundan tashqari, ispan tilini o'rganish faqat grammatik qoidalar bilan cheklanmaydi, balki madaniyatga asoslangan topshiriqlar orqali ham o'quvchilarda qiziqish uyg'otiladi. Ispan festivallari, urf-odatlar va milliy taomlariga oid videolar, maqolalar o'rganiladi va bu mavzularda taqdimotlar qilinadi. Bu nafaqat tilni, balki xalq madaniyatini chuqurroq tushunishga yordam beradi.

Ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarning keng qo'llanilishi ham muhim o'rin tutadi. Masalan, Duolingo, Quizlet va boshqa onlayn platformalar orqali o'quvchilar o'zlari mustaqil ravishda so'z boyligini oshiradilar. Interaktiv vositalar, masalan, Google Jamboard yoki Padlet yordamida sinfda vizual xaritalar yoki topshiriqlar yaratiladi va ular ustida jamoaviy ishlanadi.

Shuningdek, CLIL metodikasi ya'ni fanni til orqali o'qitish yondashuvi orqali ispan tilini o'rganish yanada samarali tus oladi. Masalan, o'quvchilar geografiya yoki biologiyaga oid qisqa matnlarni ispan tilida o'rganish orqali soha terminologiyasini ham egallaydilar. Bu, ayniqsa, fanlararo integratsiyani kuchaytiradi.

Tinglab tushunishni rivojlantirishda esa audiokitoblar, podkastlar va qisqa metrajli ispancha filmlardan foydalanish samaralidir. O'quvchilar ushbu materiallar

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th June 2025

asosida matn mazmunini tahlil qiladilar, o‘z fikrlarini bildiradilar va so‘zlashuv kompetensiyasini oshiradilar.

Til o‘rgatishda o‘yin shaklidagi topshiriqlar, ya’ni gamifikatsiya elementlaridan foydalanish ham yaxshi samara beradi. So‘z topish labirintlari, tarjima musobaqalari, onlayn viktorinalar o‘quvchilarning motivatsiyasini oshiradi.

Bunday yondashuvlar orqali til o‘rganish jarayoni zavqli va raqobatli tus oladi.

Yozma nutqni rivojlantirishda esa o‘quvchilarga tasavvurga asoslangan hikoya yoki esse yozish vazifasi beriladi. Masalan, “Agar ispan tilida gaplashadigan mamlakatga borsam...” mavzusida esse yozish o‘quvchilarning grammatik bilimini amaliyotga qo‘llashiga xizmat qiladi.

Bundan tashqari, darsni butunlay ispan tilida olib borish, xonani ispancha yozuvlar bilan bezash, qoidalarini shu tilda tushuntirish kabi immersive learning – ya’ni to‘liq til muhiti yaratish orqali o‘quvchi tilni tabiiy holatda o‘zlashtiradi.

Baholash jarayonida esa raqamli platformalar – Kahoot, Google Forms yoki Mentimeter orqali bilim darajasini real vaqt rejimida tekshirish mumkin. Bu vositalar o‘quvchilarda natijani tezda ko‘rish, xatolar ustida ishlash va o‘zini baholash imkonini beradi.

Shunday qilib, ispan tilini o‘rgatishda zamonaviy metodlar nafaqat o‘quvchining til ko‘nikmalarini chuqurlashtiradi, balki uni ta’lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi. Bu yondashuvlar orqali o‘rganuvchilar tilni hayotiy kontekstda qo‘llay olishni o‘rganadilar, bu esa ularning til kompetensiyasini barqaror shakllanishiga xizmat qiladi.

Quyida ispan tilini chet tili sifatida o‘rgatishda zamonaviy pedagogik jarayonlarga oid kreativ amaliy misollar jadval ko‘rinishida keltirilgan. Jadvalda har bir metodga mos real amaliy faoliyat turi misol tariqasida berilgan:

Metod yoki Yondashuv	Amaliy faoliyat misoli
Kommunikativ yondashuv	O‘quvchilar guruhlarga bo‘linib, “Restoranda buyurtma berish” sahnasini ispan tilida ijro etadilar.
Madaniyatga asoslangan ta’lim	“La Tomatina” festivali haqida video ko‘riladi, keyin o‘quvchilar bu bayram haqida taqdimot tayyorlaydi.

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th June 2025

Metod yoki Yondashuv	Amaliy faoliyat misoli
Raqamli ilovalar orqali o'rganish	O'quvchilar Duolingo orqali 10 ta yangi mavzuni o'zlashtirib, natijani sinfda baham ko'radi.
CLIL – fanni til orqali o'qitish	Ispan tilida “Yerning tuzilishi” mavzusida geografik matnlar o'qiladi va xarita asosida muhokama qilinadi.
Audiovizual materiallar asosida o'qitish	“Extra en Español” serialidan bir bo'lim tomosha qilinib, asosiy syujeti haqida ispan tilida savol-javob qilinadi.
Gamifikatsiya (o'yin shaklida o'qitish)	“Ispan so'zlarini top” interaktiv onlayn o'yin o'tkaziladi (Quizizz, Wordwall yoki Kahoot orqali).
Yozma ijod orqali o'rganish	O'quvchilar “Mening orzuimdagi sayohat” mavzusida ispan tilida esse yozadilar.
Immersive (til muhiti yaratish)	Sinf xonasi ispan yozuvlari bilan bezatiladi va o'quvchilar faqat ispan tilida savol-javob qiladilar.
Vizual-interaktiv materiallar	Padletda “ispan madaniyati” bo'yicha guruhlar kollaj tayyorlab, uni taqdim etadi.
Real hayotiy topshiriqlar	O'quvchilarga turistik buklet yaratish yoki ispan tilida audio gide yozish vazifasi beriladi.

XULOSA

Ispan tilini chet tili sifatida o'rgatishda zamonaviy pedagogik yondashuvlarning joriy etilishi til o'rgatish jarayonining sifatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. An'anaviy yodlash va grammatik qoidalarga asoslangan yondashuvlar bugungi kunda o'z o'rnini kommunikativ, interaktiv va madaniyatga yo'naltirilgan metodlarga bo'shatmoqda. Bu esa o'quvchilarni til muhitiga faol jalb qiladi, ularning mustaqil fikrlashi, so'zlashuvi va yozuv malakalarini real hayotiy holatlarga tayyorlaydi.

Raqamli texnologiyalar, CLIL yondashuvi, gamifikatsiya, audiovizual vositalar va madaniy kontekstga asoslangan darslar orqali o'quvchilarda nafaqat til ko'nikmalari, balki dunyoqarash, muloqot madaniyati va ijodiy yondashuv ham

International Conference on Modern Science and Scientific Studies

Hosted online from Madrid, Spain

Website: econfseries.com

20th June 2025

rivojlanadi. Ushbu metodlar ispan tilini nafaqat darslik doirasida, balki hayotda amalda qo'llashga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy metodik yondashuvlar ispan tilini o'rgatishda samaradorlikni oshirish, o'quvchida motivatsiyani kuchaytirish va til kompetensiyasini barqaror shakllantirish uchun qudratli vositadir. Shu bois, o'qituvchilar o'z amaliyotlarida innovatsion yondashuvlarni keng qo'llashi, darslarni o'quvchi markazli tashkil etishi zamon talabi hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Jo'rayev M. (2020). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: “Fan va texnologiya” nashriyoti.
2. Sattorova M.X. (2021). Chet tillarni o'qitishda innovatsion metodlar. – Toshkent: “Yangi asr avlodi” nashriyoti.
3. Karimova D. (2019). Til o'qitish metodikasi: nazariya va amaliyot. – Toshkent: “O'qituvchi” nashriyoti.
4. Abduqodirov A. (2022). Pedagogik texnologiyalar va ilg'or tajribalar. – Toshkent: “Ilm ziyo” nashriyoti.